

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben: Félévre 6.— kor., negyedévre 3.— kor.
Vidéken: Félévre 9.— kor., negyedévre 4.50 kor.

Felölös szerkesztő:

MÓRICZ PÁL.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
Dégenfeld-tér 2. szám. — Telefon 412. szám.

Egyes szám ára 4 fillér.

Az a bizonyos szaloniki hadtest.

Török testvéreink ébredése!

Debrecen, augusztus 11.

Az ujságolvasó közönség előtt kezd már fogalommal válni az a bizonyos szaloniki hadtest.

— Fenegyerekik! — mondja az egyik.

— Őrjögők! — vélelszik a másik.

— Fegyelmetlen, agyontizedelésre érdemes banda! szólja el magát a kávéházi asztaltársaságnak totyakos, nyugalmazott törzstisztbácsija.

A képtelen vagy némileg jogosultnak tetsző feltevések folyondárjai így tekergőznek körül ama bizonyos szaloniki török hadtest felől! amely hadtest most ismét beszéltet magáról! Előbb a zsarnok császárt gázolta pozdorjává népszípolozó kényuralmával, spionjával, tömlöetartóival, hóhéraival — együtt! Most meg Görögország, a nagyhatalmaktól dédelgetett kis sunyi földtolvaj népség, a krétai török birtokra enyves kézzel ácsinkodó félkékalmárhad ellen vonul fel — a legújabb hírek szerint — az a bizonyos szaloniki hadtest, amelyről minékünk is megvan a mi saját külön meggyőződésünk.

Ó, nem Őrjögők, sem nem felbujtogatott fenegyerek, még csak nem is akasztófára érett fegyelmetlen banditák ezek a szaloniki katonafiuk! A százados tunyaságából és keleti tompultságából felébredt töröknemzetnek istenierős lelkiismeretét képviselik ezek a szaloniki barna katonafiuk! Szabadságot vityak ki népöknek! A haladás és új élet utját nyitották meg az ingoványokba félrevezetett tévelygők előtt! Most pedig a nemzeti becsületért, a nemzeti tulajdonért bontottak zászlót! Tüzték puskavégre a szuronyt és bárlan ördögöket is szabadítsanak rájuk, ezeket a hősokeket nem bírják megállítani diadalmas utjokban!

Üdv tinentek!... Szaloniki barna fiuk, előre!

Látogatás Kossuth Ferencnél.

Viesbaden, augusztus 11.

Kossuth Ferenc immár négy hét óta vendége a nasszani hercegség fővárosának. Most készül innen Karlsbadba, ahova augusztus tizenötödikén érkezik. Kossuth iránt itt ép oly élénk az érdeklődés, mint odahaza. Itt ugyan nem a politikust, a pártvezért és a minisztert látják benne, hanem az előkelő fürdővendéget.

A viesbadeni kura nagyon jót tesz Kossuth Ferencnek, ki tényleg kitűnő színben van.

De menjünk sorba.

Elsősorban pedig Pallay Sándor dr.-t kell említenem, aki természetesen a 48-as számú szobában lakik. Megijedtem, hogy Kossuth talán a 49-be került, amit Bécsben esetleg rossz néven vehetnének, de csakhamar megnyugodtam, amint meggyőződtem, hogy a 49-be Kossuthnak csak a szolgálja került, ő maga pedig az 50. és 51-ben húzódott meg. A Zuden vier Jahreszeiten szálloda a régiak közül való. De az ősdi szálloda berendezése eleitől végig finom és előkelő, a komfortból semmi sem hiányzik.

Kossuth korán reggel 6 órakor kel. Azután a fürdőt használja, ami egy órai időt vett igénybe, majd pihen, reggelizik és sétál. Fél egykor Kossuth ismét sétál. A Kaiser Friedrichplatz cal szemben levő parkban, vagy a Wilhelmstrassen szokta sétáját végezni. Délután ismét minisztériumi, függetlenségi pártügyek, saját referátum, majd ismét séta és vacsora, féltizkor pedig lefekvés. Ha nagyon szép az idő, vacsora után még egy kis séta a városban. Kossuth ugyanis nagyon szereti a kirakatokat tanulmányozni.

Be lévén jelentve, bekopogtattam az 50. sz. alatt lévő szalonba, mely szinte ragyog az egyszerűségtől, a régi finom izlés hatásától, ami persze itt is választékos egyszerűségben nyilvánul. A szó szoros értelmében meg voltam lepve, mikor Kossuth eléim jött, oly friss, egészséges, ruganyos volt, amilyennek évek óta nem láttam. Amikor említettem, hogy meglep a kitűnő színe és jeles kondíciója, készséggel ismerte be, hogy tényleg nagyon meg van elégedve a kura hatásával.

Bátorkodtam közbevetni, hogy ennek bizonyára nem kis részben a politikai szélesödés is egyik oka lehet:

— Bizony itt, hála istennek, nem politikázunk.

Miután a politika ki volt kapcsolva a beszélgetésből, Kossuth a napi kérdéseket

Ha elmereng...

Ha elmereng olykor-olykor a lelkem:
Odafönn a csillagok közt,
Mulatozni hagyj engem!
Hisz' akkor is arra jártam,
Amikor én rád találtam...
Szülőházad esalogatja a lelkem.

Ha bejártam azt a fényes világot:
Visszatérő utaimon,
Nyílnak már a virágok;
Szedek annyit, mint amennyi
Elég leszen behinteni
Ezt a szegény ütött-kopott világot.

Pap Zoltán.

A király szőlői.

A királynak Tokaj környékén 3 mintaszerűen kezelt szőlője van, amelynek eredetét az ott székelő felügyelőség sem tudja bizonyosan. Hogy mióta vannak ezek az egykor II. Rákóczi Ferenc birta szőlők a királyi család kezén, erre nézve hiába kér az ember felvilágosítást. Annyi bizonyos, hogy a szőlők már több mint félszázad óta a királyi birtoka, mert ha valaki Tokaj-Hegyalja földnépétől tudakozódik, hogy a királyi szőlők merre fekszenek, bizvást számíthat rá, hogy a kértézzel ezzel a kérdéssel felel:

„Talán a császár szőlőjét tetszik kérdezni?”

A nyolcvanas évek elején történt, hogy néhai Andrássy Gyula külügyminiszter bóráról híres szőlőskői borgazdaságában fölépelt a filoxera, mely elsősorban a tokajhegyaljai szőlőket pusztította el, többek között a király szőlőjét is, amelyet 1888-ban újítottak föl Szirmai grófnak, az udvari szőlőgazdaságok felügyelőjének vezetésével, — aki 33 esztendeig szakszerűen kezelte az udvari szőlőket.

A király tarcali és tolesvai szőlőtelepe, amely közel félszázad óta szolgáltatta az udvar mindennapi használatára a szomorodni peeseneyebort, valamint az udvari ebédekhez a tokaji esszencia néven ismert asszút, a híres bodrogkereszturi csatatér közvetlen szomszédságában van, melyet impozáns honvédelemk díszít, — annak emlékeztére, hogy Klapka tábornok 1849 január 23-án először Tarcalnál, majd Bodrogkeresztúrnál oly fényesen megverte Schlick császári tábornok csapatait.

A király legnagyobb szőlője a tarcali Szarvashegyen van, mely Tarcal nagyközsége felől negyedóránnyira fekszik a szerenes-tokaji vasúti vonal mentén. A 61 kat. hold nagyságú telep kizárólag furmin és hárslehelű tazi fajszőlővel van beültetve. A hatalmas kiterjedésű telep számos táblára van osztva és valamennyi szőlőtábla magyar feli

irattal ékeskedik. A csinos külsejű felügyelőlakás, valamint a présházak falai és a mustos hordó, tíz óriási lajtos koesi fehérre és szürkére van festve.

A szüret Tarcalon október 26-án kezdődött és november 12-ig tartott, mely idő alatt 120 szőlőszedő és puttányos didergett a reggeli 3-4 fokos hó és fagyban és a szőlőszedő leányok venyigitüznél köveket melegítették s rongyokba esavarva magukkal vitték, hogy szedés közben dermedt ujjaikat valamennyire felmelegítsék. Tarcalon tavaly 900 hektoliter peeseneyebort és 100 putton asszu termett. Egy gönci hordóhoz 5 putton asszút használnak fel — egy putton egy véka, vagyis 25 liter asszu szem — amelyből a tokaj-hegyaljai királyi ital készül, melynek higitásához állandóan tolesvai bort használnak. Ebből a 100 putton szemelt asszúból 14-20 gönci hordó asszúbort várható az udvar részére.

A királyi udvar nagyságra második szőlője Tolesván van, mely 80 katasztrális hold s az u. n. Bartalos és Gyopáros hegyoldalban a legszebb helyen fekszik. Tolesván egy igen csinosan épült emeletes, a régi magyar kuriákra emlékeztető Rákóczi-féle kastélyt találunk, ahol most állandóan egy udvari szőlőkezelő lakik. Itt már október végén leszüretelték és hogy kiváló peeseneyebort kapjanak, tavaly kivételesen nem készítettek

hozta szóba és fölemlítette, hogy minden külföldi útja alkalmából meggyőződik a német ipar nagy haladásáról. Számos példát hozott föl, hogy bizonyos berendezésekben mily fontos minuciozitással figyelik meg a német iparosok a dolgok praktikumát, a gyakorlati élet követelményeit, hogy az gényeket minden irányban, a legmesszebbmenő részletek tekintetében is kielégítsék.

— Ezt főleg annak tulajdonítom, mert itt az emberek, — bármily magas színvonalon legyen is az üzletük — folyvást tanulnak és tökéletesednek. A szépet, az izlést a franciáktól, a praktikus irányt az angoloktól sajátították el és most már a maguk lábán is tudnak járni, iskolázzák önmagukat, saját invenciójukat, találékonyságukat és lelkiismeretességüket viszik bele alkotásaikba és ezenfölül kitünő üzletemberek is és értik a modját, hogyan kell a jó, szép és praktikus árut terjeszteni és értékesíteni a föld egész kerekességén.

— Lássá, — folytatja a miniszter egészen nekimelegedve — nálunk is nagy már a haladás az alkotások számos fontos ágában. De az iskolázottság, fegyelem és a praktikus irány, no meg az egészséges üzleti szellem érvényesítése tekintetében még sokat tanulhatunk a németektől is. Figyelmeztesse erre honfitársainkat és jó szolgálatot tesz a közügyeknek.

Eppen konstatálni akartam, hogy egy kiesel sok időt foglaltam el az államügyektől mikor jelentették Pfeifer titkos államtanácsost, aki a kegyelmes urnak itteni házi orvosa lévén, jussa volt a beszélgetésünket megszakitani. Megvártam a wiesbadeni Müller Kálmánt, aki biztosított róla, hogy a kegyelmes ur oly kondícióban fog hazatérni, hogy megállhatja a legnagyobb politikai viharokat is.

G. N.

EGYHÁZ, ISKOLA.

Presbyteri gyűlés. A debreceni református egyház presbyteriuma augusztus 14-én, szombaton gyűlést tart, melynek főbb tárgyai a következők: A felsőbb leányiskolai igazgatótanács ez évi 922. számú végzése néhai Szabó Kálmán helyének betöltése tárgyában. — A folyó évi 787. sz. P. végzéssel választott bizottság jegyzőkönyve a Balogh Kálmán urral, mint művezetővel és építési ellenőrrel kötendő szerződés tárgyában. — A gazdasági bizottság végzése az 1908-ik évi pénztári számadás felülvizsgálása tárgyában. Szele György bizottsági elnök jelentése a tanítók részére a Szikszay—Gáli és Margittay kegyes alapítványokból adott ösztöndíjakról. A homokkerti ref. olvasó-egylet választmá-

asszurbort s így a Tolcsván leszüretelt szőlőből hatvan hektoliter pompás, erős, és szomorodni lett, mert hisz Tolcsván terem a legjobb bor az egész Hegyalján. Legkisebb a Tokajban, az u. n. Hétszőlőhegyen fekvő királyi szőlő, mely 27 katasztrális holdat tesz ki. Tokajban már október végén leszüreteltek. Itt 550 hektó pécenyebor és 42 putton asszurbor termelt, amelyet szintén Tarealon dolgoztak fel. Mind a három bor-gazdaság a tereali felügyelőség alá van rendelve, amelyet Réthy Atadár udvar. szőlősgazdasági felügyelő vezet nagy szakértelemmel. A felügyelő Tarealon lakik az ottani kastélyszerű udvari épületben és közvetlenül a bécsi főudvarmesteri hivatal alá van rendelve. Hogy tavaly ily váratlan mennyiségű bora termelt a királynak, a régi borokat egy különvonat vitte fel a bécsi Burgba. Itt a főrség helye alatt roppant magas, betonnal boltozott háromszegletes pince van, ahol az 1813., 848., 1880., 1888. és 1901. években termelt asszurborból meglehetősen nagy mennyiség van felhalmozva, amely nagyrészt nélküli kincseket ér s amelyeket éjszakánként egy fegyveres baka őriz.

Bár bő szüret volt a Hegyalján mindenfelé, a négyheti szüret mindenütt a legnagyobb esőndben történt. Már csak hírek van még a vig szüreteknek a Hegyalján is.

nyának jegyzőkönyve az Othón javára kiadott részjegyek kisorsolásáról. — Az országos ref. lelkészegyesület kérvénye ez évi szeptember 29. és 30-án Debrecenben tartandó közgyűléséhez erkölcsi és anyagi támogatásért. — A felsőbb leányiskolai igazgatótanács ez évi 915. számú végzése a felsőbb leányiskolának párhuzamos osztályokkal bővítése tárgyában. — A felsőbb leányiskolai igazgatótanács ez évi 967. sz. végzése a felsőbb leányiskola és tanítónőképző különválasztása tárgyában. — A felsőbb leányiskolai igazgatótanács f. évi 969. számú végzése Jenny Elize lemondása folytán megüresedett tanítónői állásra Nappendruck Máriaának alkalmazása tárgyában. — A pénztári hivatal jelentése néhai Lengyel Imréné halála alkalmával 200 korona befizetéséről.

Politikai híreink.

Budapest, augusztus 11.

A mezőkövesdi választás. A Majthényi Ádám halálával megüresedett mezőkövesdi választókerületben ma volt a választás. A kerület képviselőjévé egyhangulag Fekete László ügyvédet, a függetlenségi párt jelöltjét választották.

„Zugtak-bugtak a harangok“.

Tanulságok egy főrabbi temetéséről.

Debrecen, augusztus 11.

E napokban temették el az aradi zsidóhitközség immáron megboldogult nagyérdemű lelképásztorát, Rózenberg Sándor dr. főrabbit. Magas kort ért el. Hivatásának teljes lelkével megfelelt és az Urnak „érett kalásza“ nyugalomra hajtotta fejét...

Eddig a hiradásban nincsen semmi különleges, semmi meglepőbb, hisz' a halálnak éjszakája édesmindnyájunkkal közös...

Azonban midőn a személyesen is ösmert, nagyrebecsült aradi főrabbinak halálát, temetését meleg szavakkal leirta az „Aradi Híradó“ című lapjaink, mindjárt a cikkelyt bevezető „cim“ szemünkbe tűnt:

— Zugtak-bugtak a harangok...

És megilletődötten olvastuk a további sorokból, hogy midőn a tudós zsidó főpap, a gyöngédelekkü emberbarát és példás hazafi, Rozenberg főrabbi elhunyt, Arad városának összes „keresztény“ és „keresztényen“ templomainak meghúzták a gyászharangját; sőt zugtak-bugtak a harangok a főrabbi temetésének órájában is! A ritusszerű egyszerű fakoporsónál pedig ott sorakoztak az aradi kétféle „keresztény“ és „keresztényen“ egyháznak lelkészei, lelkészkiüldöttei, nevezet szerint: három minorita áldozár, a református és lutheránus papok, a szerb esperes, egy görög katolikus lelkész és a görögkeletiek pópája... Az igehirdetőket sereggestől követték hiveik is...

Zugtak-bugtak a harangok!

Szem nem maradt könyezetlenül. Az aradi zugó-bugó harangok éreszavának megindító hangjaiból — mi viszálykodó, hirtelenkedő magyarok — legfőbb tanulságul vonjuk le azt, hogy ne ami szétválaszt,

de ami összeköt, azon érzést, azon érzéseket ápoljuk lelkünkben és akkor erősek, hatalmasok leszünk a válságoknak közepette is.

Irodalom, művészet.

Lefele a vizen.

„Üdvözlégy Mária!“ Irta: Lipsey Adám.

Rossz, kis hajóm a part mentén ödöngött,
A sima tenger lágyan ringatá.
Utasa nincs. Egy nőhány áru-gyüngyöt
Hurcol a Mal-tempón föl és alá.
Beppó, „urlóbról“ jött matróz, meg én
Lógtunk kátránybüzös fedélzetén.

Esteledett. A nagy vizen előmlött
„A hunyó nap vére“: az alkonyat.
Mingy' elérjük a névtelen kis öblöt,
A gép pöfög, a gőz-sziren ugat.
Egy vén finánc várt ránk a kikötőben,
Majd jöttek rokkant tengerészek többen.

Hogy földet értünk, egy görbe toronyban
Vékony zöngével szól az estharang.
Hirtelen nem is vettem észre, honnan
Csapong felém az éles, üde hang.
A jambor Beppo a keresztet hányja,
És dörmög a refrént: Ave Marja!

Nyírottfejű, vastagnyakú mivóitom
Kizár minden „pápista babonát“,
Mégis most a matrózzal együtt morgom
A bajlóan gyermekem imát.
Minden nőiség örök ideálja
Hódolni kész: Üdvözlégy! Ave Marja!

A név ragadott meg és nem az ájtat,
Egy név, mely oly rég drága, szent nekem.
Hallatára mély, tiszta érzés áthat,
Az élet szennyes nyűgét levetem.
Szívembe kedves álomkép vonúl:
Gyermek-szerelmem zöid ártatlanul.

Oh Mária, „malasztal vagy teljes“,
Magasztos voltod föleml s lesujt.
Az életem adnám, ha valamelyest
Lehozhatnám a mélyedő azurt,
Hol minden földi vágyaknak felette,
Liliomoddal ékesen lebegsz te.

Bár inkább pogány Aphordite volnál,
Amint a tenger ágyából kilép.
Élőtted a gyönyörtől elomolván
Vonaglana a barbár férfi-nép.
Rózsás kis lábad édes taposása
Vón' boldog szívem végső dobbanása.

Igy, most, imádlak, istenfélelemmel,
De benned bizni nincs erőm, jogom.
Hitvallóddá kinok közt kéne lennem,
Nem érlek fel, rólad csak álmodom.
Kinek lélekből fakad hő imája,
Beppónak is te vagy a Máriaja.

* **Lipsey Adám költeménye.** E rovatban nagyértékű költeményét közöljük Lipsey Adám fővárosi írónak, a „Borszem Jankó“ kiváló szerkesztőjének. Lipseyt évek óta elvonta az újságszerkesztés gondja és nyüge igazi talajáról a szépirászatól, a költészettől. Most azonban ismét megpendültek sebzett lelkének hurjai. Mélységes gyász váltotta ki az elnémult költőnek lelkéből ezeket a megkapó, gyönyörűséges hangokat! Magasra szárnyaló érzelmeket. Elárvult gyermekeinek édesanyja után, a nemrég elhunyt és eltemetett hitvestársa után epekedik a költő... A „Budapesti Hírlap“-ban megjelent egyik leggyönyörűbb költeményét mai „irodalom“ rovatunkban közöljük és nagy-szeretettel ajánljuk az örök igaz szép, a költészet minden barátainak.

A végrehajtás miatt öngyilkos lett.

Életunt bazáros.

Debrecen, augusztus 11.

Az utóbbi napok alatt Debrecenben gyors egymásutánban előfordult öngyilkosságok sorozatába egy esomé közönséges marólgos öngyilkosság után egy érdekesebb eset kapcsolódott.

Winkler Márton bazáros a Busi-utca 21. szám alatti házban öngyilkossági kísérletet követett el. A fűskamarában felakasztotta magát. Felesége azonban észrevette férjének végzetes szándékát és idejekorán segítségére sietett. Levágta a zsinagról. A szerencsétlen élt. De a kötél oly súlyos sérülést ejtett a nyakán, hogy be kellett szállítani a kórházba, hol azonnal ápolás alá vették. Az életunt állapota nem súlyos s ha csak régi szív baja, mely a nagy izgalmaktól nagy erővel lépett fel nála, komplikációt nem idéz elő, életben marad.

Az öngyilkossági kísérletről tudomást szerzett a rendőrség és Bikfalvy Miklós rendőrbiztos Winkler Mártont kihallgatta a kórházban. Winkler elmondta, hogy 31 éves, családos, egy gyermek atyja. Bazáros, állandó üzlete azonban nincs, vásárookra jár és azonkívül itt Debrecenben, a Csapó-utcaán árul.

Először a rendőrbiztosnak azt vallotta, hogy családi viszályok miatt kereste a halált, később azonban módosította vallomását és már munkatársunk előtt is így beszélt életuntjának indokát.

— Egyik hitelezőm bepörölt 24 korona tartozásomért és az elmúlt vasárnapra végrehajtást tűztek ki ellenem. A múlt héten nem kerestem semmit. A vásártól reméltem valamit. Összes portékáimat kivittem, hogy mentől többet áruljak. Közben megjelent nálam hitelezőm ügyvédje és azt mondta, ha délig nem fizetem ki a 24 koronát, a végrehajtást megtartják ellenem. Én könyörögtem neki, hogy legyen könyörülettel és várjon estig, míg megárurom a pénzt, ő azonban hajhatatlan maradt és portékáimat egy szálíg lefoglaltatta. Ilyenformán a legnagyobb nyomorba jutottam és igazán nem volt más választásom, mint a halál.

Az ODOL világhírét egyedülálló tartós hatásának köszöni. Míg más szájvizek csak a szájöblítés kevés idejében fejtik ki hatásukat, az Odol az öblítésnél a fogakba és a szájnyálkabarthyába beszivódik és még utólag sokáig hat, miután a száj kiöblített. Ezen különleges sajátága folytán az Odol megakadályozza a szájbeli erjedési folyamatokat és így a fogak megrontása ellen hat. 31u

Tisztelettel kérjük vidéki előfizetőinket, hogy az illető postahivataloknál az előfizetés megújítása iránt sziveskedjenek lehetőleg gyorsan intézkedni, hogy a lap küldése fönnakadást ne szenvedjen.

UJDONSÁGOK.

A hortobágyi viszhang.

(Történetek a csárda multjából.)

Ezt a derűs kis történetet még nem vonta be az idők moha.

Az időtájt történt, midőn a külföldi tanulmányutjából hazatért és már első költeménykötetével tüneményes sikert aratott Szaboleska Mihály a megboldogult Könyves Tóth Mihály lelkész mellett kaplankodott. A „Debreceni Ellenőr“-t pedig — melynek érdemes öreg eljárája, Zombor bátyánk ma a mi műhelyünkben működik — Vértessy Gyula dr. (akkor is neves fiatal író volt már) szerkesztette.

Jobban birta a barátkozást Széll István kántor uram, a reformátusok öblös és érces toru kántora is. Élt még a vidámkedélyű Csapó-utcaán lakos földbirtokos Czeglédi Gyula is, még e sorok írója is jelen volt a Fekete sas-utcai felkapott és méltán kedvelt Vilmos-féle vendéglőben, — midőn határozatba ment:

— Gyerünk! Nézzük meg már egyszer a Hortobágyot is.

A vonat hamar elrepült az idő. A kalász zeneditő tavaszi nappalra gyönyörűséges holdfényes éjszaka következett. A szemét senkinek sem fogta az álom. Darabideig nemzetes Szabó urammal, — a csaplárossal évdőtünk, noha közben a Juliska leányzóknak is jutott ki némely csintalan szó...

Akik a hortobágyi csárda régebbi látogatói közül emlékeznek még Szabó uramra, bizonyítják, olyan volt, mint egy született kirgiz hereg a kisázsiai pusztáról. Arcáról a szőrt letarolta a gyermekkori himlő. Jobbról-balról néhány szőrszállból állott a bajusza. Szemöldöke is hiányzott, ellenben sárga szemei kínai fekvésű szemek voltak. Dacára az enyhe időnek, birkabőr kuesmája, térdig érő birkabőr ködmöne volt és gyűrűre száru esréppipájából meggondoltan fujta orrunk alá a füstöt.

Kurtán odavetett szavait megmosolyogtuk... Erősen belemelegedtünk a nagy éjszakába.

Szaboleska Mihály a tornácról álmodozva nézte a holdfénytől beragyogott mélysges pusztát... Felbuzdult benne a poéta. Indítványozta:

— Menjünk át a hidon! Sétáljunk' egyet a Hortobágy partján.

Mint ezüst pántlika ugy villogott a Hortobágy folyó...

Szabó uram pillanatig szünetet tartott a pipafüst szívásban...

— Ha már által mennek, hallgassák meg a hortobágyi viszhangot is.

— Még olyan is van? Inderkedett az öreggel Széll Pista.

— Találatik itt minden! vágta vissza nagybüszkén a délibábos pusztaság főcsaplárosa. Egyidejűleg meg is magyarázta, hogy a hidon túl menve, szemben az „állással“, a Hortobágy-partján, ha valami „jótorku legény“ elkurjantja magát, az „állás“ faláról többszörösen verődik vissza az emberi szózat.

— Ha csak jó torok kell, itt vagyok én! máris reszelte torkát Széll Pista.

Álmodozva ballagtunk át a hidon. A szent érzésektől elnémult minden eszeska szó... A mélysges esendben még a Hortobágy vizéből felvetődő halak esobbanását is hallottuk!...

Az ezüstös fényektől beragyogott kékes-sötét pusztába csodás ámulattal és szeretettel

mélyedt bele tekintetünk. Már ott állottunk az „állással“ szemben és Széll Pista torkából felzudult a hatalmas szózat:

— Ó, Tihanynak riadó leánya!...

... Meg is kaptuk a választ. Nem ugyan a felidézett szellemtől! Hanem a Szabó uram nyakörves, borjunyi kutyáitól, melyek a Széll Pista szózatának hallatára — ijedtükben — oly vonyitással, ugatással törtek ki, hogy mi ugyan nem hallottunk más egyéb hangot a feldühödött kutyák vonyításán kívül.

Kacagva forgattuk meg Széll Pistát... Hanem akinek az élete kedves, ma is csak lőtávolból kérdezze meg a híres debreceni kántortól:

— Kántor uram, hogy is szólott az a hortobágyi viszhang?

Az elfelejtett sir.

Allítsunk emléket a fűvészkertben eltemetett orosz tábornoknak!

Levél a szerkesztőhöz.

Tekintetes Szerkesztő ur!

Jóleső érzéssel olvastam becses lapjában egy elesett orosz főtiszt jeltem sirdombjáról írott sorait.

Rólunk magyarokról az elfogulatlan külföld mindenkor mint lovagias nemzetről emlékezik, csak hűek maradjunk tehát tradícióinkhoz, ha e sirt bármily szerény emlékek mihamarabb megjelölnek.

Számottevő neves emberekkel beszélve, mindannyian élénken emlékeznek a sírhelyre és így annak megjelölése nem fog nehézségekbe ütközni.

Még kevesebb nehézséggel vélem a szükséges költséget társadalmi úton összehozhatni, mert — amint mondtam — magyar ember a katonai erényeket mindenkor nagyra becsülte és ama főtiszt is a haza mezején ontotta véré, ura és parancsolója, a cár szolgálatában.

Aranyos tollával, zamatos stílusban megírt felhívására mihamarabb összekerül a költség.

Szó sem férhet hozzá, ha mi ellenségünkben is tiszteljük a katonai erényt, de nemzetiségeink rut piszkolódásaira fényesebben cáfol rá rőfnyí elmélkedő újságeikkelnél az ilyen röpke hír:

„A nagy Debrecen népe emléket emel szabadságharcunk szerencsétlen kimenetelű debreceni esatájában elesett orosz tiszt jeltemül állott sírja fölé.“

Itthon is sokat ósárolnak bennünket, hadd lássák, mily méltatlanul teszik, akik tőlünk minden nemes lelkületet megtagadnak.

Szíves üdvözléssel hive

Dr. Burger Péter.

Nagygyakorlaton.

A debreceni katonák nehéz napjai.

Debrecen, augusztus 11.

Nehéz napok következnek a debreceni katonákra. A derék magyar fiúk most indulnak a hadgyakorlatokra, mely a VII. hadtest ezredének részvételével Temes megyében fog lefolyni.

Csaknem egy hónapig tart a nagygyakorlat, melynek első fejezetét az ezredgyakorlatok fogják alkotni. A 39. gyalogezred Debrecenben állomásozó zászlóalja, továbbá a 61. gyalogezred itteni egyik zászlóalja ma esütörtökön hajnalban indultak el Debrecenből Temesvárra. A katonák a hosszú, nehéz fárasztó utat gyalog teszik meg és 14-én estére érnek a terv szerint Temesvárra.

A nagygyakorlatokon a debreceni 7. Vilmos huszárezred is részt vesz. A hetedik huszárezred augusztus 20–29-ig Nagyváradon lesz összpontosítva s aztán Vinea környékére vonulnak lovassági dandárgyakoriatra, ahol a lovassági dandárgyakorlatokat is tartják.

A gyakorlatokat szeptember 15-én fufják le és szeptember 16-án, vagy 17-én itthon lesznek a debreceni katonák.

A közös hadseregbeliek próbaháborújával egyidőre esik honvédeink gyakorlata is. A debreceni 3. honvédegyezred szintén ma indult el Biharmegyébe, ahol fognak végbemenni a dandárgyakorlatok. A honvédek szeptember elején térnek vissza állomáshelyükre.

— **Kinevezés.** A kereskedelmi miniszter a vámügyi tanácsot most alakította meg az 1909—1912. évekre. Debrecenből Szávay Gyula titkárt nevezte ki a miniszter a tagok sorába.

— **Lemondott orvos.** László Zsigmond vágóhídi segédállatorvos ezen állásáról tegnap lemondott azon indokból, hogy magánpraxisát nem tudja kellőleg folytatni. A lemondott orvost a polgármester augusztus 15-én menti fel állásától.

— **Az utszélről.** Az idei iskolai évben nagyobb változások lesznek a debreceni tudós piarista atyák és tanárok rendházában is.

Finda Antal — barátjainak „Tóni” — tanár közel tíz év óta tanított Debrecenben. Hivatásának élő, szerény tanfőrfi volt. Most egészségügyi okokból távozik a kies hegyvidéki Sátoraljuj helyre.

Nemesak hű tanítványai, de ösmerősei, kartársai is megfogják őrizni az emléket. — Hasznos munkálkodásával, mint történetnár nevét aranybetűkkel írta be a főgimnázium oktatóinak érdemkönyvébe.

Varju János tanárt is hosszabb idő, négy év munkája, emléke kötötte Debrecenhez.

Varju János mozgékonyabb természeténél fogva is inkább érvényesült az iskola, a rendház falain kívül is.

Beköszöntője mindig hataimas „Adjon Isten jó napot!” volt. Itt adta ki, éppen Debrecen város nyomdájában nyomtatva nagy művét „a magyar művelődés történetére” vonatkozólag, amelyet ugy a tudományos körökben, mint a sajtóban rokonszenvesen, elismerőleg fogadtak, méltattak! Sőt, ha nem családunk, ezen műve egyengette útját Kozsvárra is.

Egyébként Varju kiváló tanerő volt! De társadalmi sikerei is dicsérik a „tatát.” Egész bokréányi egyesületnek volt a tagja, különösen sokat köszönhetett neki a virágzása korszakát élő Szent László-dalos egyesület, amelynek Varju főtitkárja volt. A hírlapokban, így a mi lapunkban is sokat, sikeresen, kedvesen dolgozott Varju János, aki emellett a debreceni függetlenségi pártnak is nagytevékenységű, lelkes tagja volt, mint ahogy azt a Csanak János szeretett képviselőnk választásakor tettekkkel is bebizonyította.

Varju távozása határozottan veszteség Debrecenre, a debreceni társasáira, amelyben sokáig nélkülözni fogjuk ezt a gömbölyű, mindig jókedélyű és minden közügy iránt érdeklődő piarista atyát ..

Távozik Hadady Géza is. Jónévű író. Aki azonban sokkal kevesebb időt töltött Debrecenben, mintsem hogy társadalmilag is megismerhették, megbecsülhették volna ezt az igazi szívembert.

Peckl Mihály is elmegy. Mint fiatal tanár itt lépett először a diák-sereg elé. Kedves modorával sok tisztelőt szerzett, akik őszintén sajnálják távozását.

Máskülönben a debreceni rendház és főgimnázium előkelőségét mi sem bizonyítja inkább, hogy a dr. Jászai Rezső rektortól

vezetett kiváló tanári karában mintegy öt „rektorságot” is viselt tanfőrfi foglalt helyet, közöttük Vas, Vékony, Titz, Szarnovszky tanárok.

Szükséges is, hogy tömörüljenek az erők. Ma-holnap vége a „vakációnak”. Kezdődik a tanulás.

— **A zászlósok öröme.** A zászlósok, a hadapródok és a velük egy rangban levők eddig a legénységi állományhoz tartoztak. A napokban kelt legfelsőbb elhatározás szerint már most erre a kategóriára a katonatiszti, illetve katonai tisztviselőjelöltek elnevezést léptetik életbe. — A változás gyakorlati következményei közül kiemelendők, hogy a tiszt, illetve katonai tisztviselőjelölteket előljáróik is urnak fogják szólítani. A kérelmekre, jelentésekre nézve a subaltern tisztekkel, illetve a X. és XI. rangosztálybeli katonai tisztviselőkkel ugyanazon tekintet alá esnek; büntetőjogi szempontból a tisztekkel egyenlő elbánás alá esnek. A hadapróddá való kinevezés esetén jövődőre mindig a legmagasabb altiszti rangot fogják adományozni; eszerint a hadapródok az összes fegyveres erő és a csendőrség legénységével szemben előljárói viszonyban lesznek. Új állásuk jelzésül a tiszt és katonai tisztviselőjelöltek aranyból és selyemből kombinált kardbojtot fognak viselni az eddigi csupán selyemből való kardbojt helyett.

— **A régi tizforintos vége.** Augusztus végével végkép értéket veszti a régi, veres tizforintos. Azon-
tul már a kincstári pénztáraknál se váltják be. Ovakodjék tehát mindenki, akinek birtokában van, hogy e hónap folyamán tul adjon rajta, mert szeptember elsején már tüzet gyujthat vele. A piros hasu tizforintos rövid életű pénz volt — nem is volt valami csinos, meg az a hibája is megvolt, hogy mindig kevés volt belőle, a mikor kellett. A mostani huszkoronás csinosabb, de ezt a hibáját ez is örökölte. Méltó óhajlás, hogy már egyszer olyan bankókat gyártanának, amelyekből mindig akad elegendő. De hát erre egyelőre nincs remény.

— **Vasutak összeütközése.** Még a mult év október hatodikán reggel 7 órakor az állomás közelében összeütközött egy tehervonat egy személyvonattal. Az összeütközés következtében emberéletben nem esett kár, azonban több vasúti kocsit teljesen összetört. A törvényszék ma délelőtt tárgyalta az ügyet s vád alá helyezte Kovács Kálmán forgalmi hivatalnokot, Merting Ferenc zárfekezőt, Kitel Ferenc mozdonyvezetőt. A tárgyalásra nagyszámu tanúk vannak beidézve s így ítélet csak holnapra várható.

— **Öngyilkos asszony.** Nánáson Pénez Sándorné, leánynevén Szabó Katalin 27 éves asszony öngyilkossági szándékból felakasztotta magát és meghalt. A fiatal asszony öngyilkosságának oka ismeretlen. Az esetet bejelentették a debreceni ügyészségnek, mely a temetési engedélyt megadta.

— **Érdekes katonaság.** Anglia óriási tengerentuli hatalmát a legérdekesebb katonaságok támogatják. Érdekesség szempontjából első helyen áll közöttük Bikanir állam tevés katonasága. — Ami nálunk a huszár, az Bikanirban a havildar, ahogy ezt a tevés katonaságot hívják. Bikanirban ugyanis roppant sivatagos pusztaságok vannak, amelyekben a legjobb szolgálatot a tevék teszik. Egy-egy tevéhez két embert, azok teljes tábori felszerelését, élelmüket és saját eleségét állítja, de e nagy teher ellenére is egészen ügyes és a kopár sivatagon a leggyorsabban átszállítja a havildárt, aki rendszerint igen jó puskás. A tevé ormóttan járása ugyan messze elmarad a mi huszárparipáinktól és a havildár a tevén nem is olyan szemrevaló

legény, mint a nyalka huszár, hanem azért a bikaniri lányok mégis őket tartják a világ legszebb katonáinak.

— **A napernyő titka.** Damkó Imréné hajduszoboszlói lakostól 5 koronát elloptak. A pénz egy zsebkendőbe volt kötve s azzal együtt tünt el. A napokban a hajduszoboszlói állomáson egy Sári Piroska nevű leány akart felszállni a vonatra, akinek a napernyőjéből egy zsebkendő hullott ki, amelybe három korona volt bekötve. A zsebkendőben Damkó Imréné a sajátját ismerte fel. Sári Piroska azt állítja, hogy lelta azt s tagadja, hogy ő tulajdonította volna el az asszonytól a pénzt.

— **Mérsékelt áru menetjegyek kiadása Szent István-nap alkalmából.** Szent István ünnepnapja alkalmából a m. kir. államvasut és a kassa-oderbergi vasut — magyar vonalain — az összes állomásokról — a helyi érdekű vasutak állomásainak és a szomszédos forgalomnak a kizárásával, mind a három kocsiosztályra nézve Budapestre mintegy 30 százalékkal mérsékelt áru menetjegyket adnak ki. Ezeket a jegyeket augusztus 18—20 napjain, az ötödik napon azonban csak a reggeli órákban Budapestre érkező valamennyi személyszállító vonathoz — expressz-vonatok kivételével — adják ki. A menetjegyek öt napig érvényesek oly módon, hogy a kiadás napját első napnak számítva érvényességük az ötödik napon éjfélkor lejár; megjegyzendő azonban, hogy a visszatérés legkorábban csak augusztus 20-án délután történhetik; korábbi visszatérés esetén a jegyek érvénytelenek. Az utazás megszakításának sem menet, sem jövet nincs helye. Gyermkek számára külön kedvezményeket nem engedélyeznek.

— **Bessenyei Elemér Amerikában.** Annak idején hírül adtuk, hogy Bessenyei Elemér kir. járásbíró Amerikába vándorolt, hogy új életet kezdjen sok szomorú csalódás után. A fiatal járásbíró, aki rokonszenves és tisztelt tagja volt egyidőben a debreceni társadalomnak is, Kubelik Jánossal, a nagy hegedűművésszel együtt vásárolt Arizonában egy hatalmas rézbányát, amelyet most fognak kiaknázni. Onnan most utjáról egyik barátjának, dr. Podhráczky Rezső nagyszabóni ügyvédnek érdekes levelet írt, melyben azt írja, hogy számításai fényesen bevaltak.

— **Ajánlatok a színházi butorzatra.** Ma járt le a színházi páholyok butorzatára vonatkozó pályázat. A butorzat szállítására négy cég pályázott és pedig Schwarcz Vilmos 6086, Killer Ede 5590, Varga József 5900 és Thonet Testvérek budapesti cég 4735 koronával. — A pályázók mintákat is mellékeltek a mahagoni utánzatu hajlitott fabutorokból. Az ajánlatokat a főmérnök átette a tanácshoz döntés végett.

— **Jóváhagyás.** A belügyminiszter mai leiratában jóváhagyta a módosításokkal felterjesztett építkezési szabályrendeletet.

— **Debreceniek Tátrafüreden.** A kies fekvésű Tátrafüreden tartózkodnak Debrecenből: Dr. Balázs Bertalan ügyvéd fiával, dr. Ujfalussy József kórházi főorvos és leánya, Csáthy Ferenc könyvkereskedő, Fazekas Sándor főreálisk. igazgató és neje, dr. Matolay Gábor kir. ítélőtáblai bíró családjaival, Szathmáry Mihályné földbírók neje és leánya Irén és Zoltán Herman vállalkozó.

— **Megvesztegetett bennünket az Arany bika mulató.** Megvesztegetett és pedig olyan valamivel, ami Debrecenben a legritkább: pár kedves vidám estével, melyet a

mulatóban töltöttünk el a héten. Mennyi bohém szeretettel és bohém szellemmel tette tökéletessé, meghitté, vidámmá és elragadóvá ezt a helyet a mulató népszerű tulajdonosa, Németh András, akinél zseniálisabban soha senki se találta el, hogy mi kell a népeknek. És nemcsak eltalálta, de azt is adja amit mindnyájan várunk, amikor a verejtékes munka után a mulatóba megyünk. Anókül, hogy a reklám nagydobját ütőnk, felkérjük Önöket, hallgassák meg, mondjuk Baumann Károly legújabb móka-dalait, vagy nézzék meg Blanche Ideal serpentin táncát s aztán velünk együtt konstatálhatják, hogy csupa szellem, csupa finomság, csupa kedvesség az Arany bika mulató augusztusi műsora.

— Az osztályorsjáték mai húzásán a következő nagyobb nyereményeket sorsolták ki:

30.000 koronát nyert: 69418.
20.000 koronát nyert: 94927.
15.000 koronát nyert: 57000.
10.000 koronát nyertek: 70402 93378
104721.
5000 koronát nyertek: 56536 76574.
2000 koronát nyertek: 11213 21792
27396 56286.
1000 koronát nyertek: 39971 56614
61062 97920.
500 koronát nyertek: 3982 4294 6514
7636 8189 8221 8504 12456 12951 16555 32438
33922 36290 42568 45416 45583 46736 48354
52020 53094 54272 60218 61252 62769 66527
67564 68976 73113 75255 77068 80584 81228
81451 81564 82811 82904 82974 83744 86460
87172 80035 87465 88074 91244 91711 98466
98818 103011 103850 107838 109802.

— A nap halottai. A tegnapi nap folyamán az állami anyakönyvi hivatalban a következő haláleseteket jelentették be: Biró Klára ref. 4 hónapos, özv. Somogyi Györgyné ref. 79 éves, Kovács Béla ref. 4 hóuepos.

— Royal kávéházban ma és a következő napokon 36-ik Rácz Laci cigánykirály teljes fővárosi zenekarával hangversenyez.

— Virágcsokrok és koszorúk izlés-e kivitelben Paczelt Jánosnál készülnek. Piac-utca 28. sz. a.

— Mentze Henrik áruházában a legjobb minőségű fésűk, fésű készletek, fejdíszek, hajtűk, illatszerek és szappanok, olcsó szabott árak mellett kaphatók.

— Kereskedelmi és pénzügyi könyvek, irodai felszerelések, Dávidházy Kálmán és Tsa cégnél a legszebb kivitelben kaphatók.

— Iskolakönyveit, mindenféle papír, író- és rajzszor szükségletét legolcsóbban Csáthy Ferencnél szerezheti be. Egyház-tér 2. szám.

Mi az ujság.

Érdekesebb esetek mindenfelől.

Öngyilkos hajóskapitány.

Lisszabonból táviratozzák, hogy a „Neapel” nevű német tehergőzös, amikor a lisszaboni kikötőbe be akart futni, zátonyra jutott. A hajót később sikerült ugyan kiszabadítani, de oldalán mégis olyan súlyos sérüléseket szenvedett, hogy kijavitása hosszabb időt vesz igénybe. A hajó kapitánya az eset miatt való elkeseredésében öngyilkosságot követett el.

Dinamitos öngyilkosság.

Rozsnyóról táviratozzák: Benczó András beszeri lakos gyógyithatlan betegséggel került vissza nemrég Amerikából. Gyógyithatlan baja annyira elkeserítette, hogy öngyilkos szándékkal dinamitpatrót tett a szájába s a kanócot meggyújtotta. Felesége azonban még idejében észrevette szándékát s kiűtötte a dinamitpatrót szájából. A di-

namit röpében felrobbant s letépte az asszony jobb kezét.

Az asszony ajultán összeesett s Benczó szobájába rohant, az ajtót magára zárta, egy másik töltényt vett a szájába, mielőtt még az előbbi robbanás zajára elősiető szomszédok az ajtót betörhették volna, a dinamittöltény felrobbant, fejét darabokra tépte és egész testét összeroncsolta. Benczónót eszméletlen állapotban vitték a rozsnyói kórházba, hol a halállal vívódik.

Rablógyilkosság egy bankban.

Fiuméből táviratozzák: A „Fiumei Népbank”-ban ma délelőtt 10 órakor vakmerő rablás és gyilkosság történt. Krenenesies György, a Hitelbank szolgálja pénzt vitt a bankba. Orosz csavargók, akik már az utcán követték, utánamentek és a bank előszobájában rávetették magukat a szolgára, akinek a táskájából 4000 koronát elraboltak. — Ketten voltak a támadók, akik közül az egyik Milosévics bankigazgatót, mikor a dulakodás zajára elősietett, browninggal agyonlőtte. A rablók azután elmenekültek, de egy rendőr üldözőbe vette őket. A rendőrre tiszter rálöttek, a golyók azonban nem találtak. Az egyiket közülük sikerült letartóztatni, de a másikat még nem sikerült kézrekeríteni.

Egy főkonzul feleségének rémtette.

A cirkevnicai családi tragédia hősnője Gayan Valdemárné asszony — mint nekünk Cirkevnicáról jelentik, — súlyos beteg fekszik az ottani penziójában. A férje állandóan mellette van. Az asszony lázában folyton e két nevet kiáltja:

— Nena, Valentina!

Ez volt a két apróság, akikkel a tengerbe vetette magát a esodaszép asszony. A harmadik áldozatjelölt, az ötszöndös Valdemár jól érzi magát, nem is sejtí, hogy tegnap életveszedelemben forgott. A kihallgatást eszközölő hatóság tisztviselőnek ezeket mondta:

— Azt hittem, hogy mamieska megfürödni akar velünk, — csak azon esodálkoztam, hogy ruhában vitt benaünket a tengerbe.

Az asszony egy hatalmas termetű, de gyerekarau gyönyörű szép nő, már régóta szenved hisztériában. A gyerekeit odaadásig szerette és amikor a tengerbe rántotta őket, hogy meghaljanak, — még ezeket is mondta:

— Nem akarom, hogy mostoha szeressen, sem azt, hogy gyűlöljön titeket. Pusztuljatok velem, legyetek a tulvilágon is az enyéim.

Gayanné, aki itthon még csak a nagyfoku hisztériát mutatta, a fürdőben valóságos megtébolyodott. Az a kérdés izgatta őt folyton, hogy arra az esetre, ha belehalna betegségébe, mi történik majd a gyermekeivel. A tengeri fürdőktől az orvosai enyhülést ígértek neki, akik persze nem tudhatták, hogy a nő milyen végzetes szándékkal ment „üdülni.”

TÁVIRATOK.

A melillai harcterről.

Madrid, augusztus 11. Penon de la Gomera éjszakamerikai spanyol erődéből e hó 9-iki kelettel a következők táviratozzák: Hajaalhasadtával, akik dombokon és barlangokban elszéncolták magukat, tüzelni kezdtek a spanyol erődre. A spanyolok viszonzták a tüzelést, nagy veszteségeket okoztak az ellenségnek és szétrombolták duárjaikat.

Madrid, augusztus 11. A Penon de la Gomera erőd melletti küzdelmet tegnap délelőtt újra megkezdték. Polgáremberek is

részt vesznek a küzdelemben. Este 8 óra tájban a fegyvertűz erősbül. A melillai ballon captif számos új duárt fedezett fel, melyeket a tüzérség azután bombázott. A léghajósok látták, amint a mórok halottaikat és sebesültjeiket összeszedik és minden irányban elmenekülnek.

A flumei rablógyilkosság.

Budapest, augusztus 11. Késő este jelentik Fiuméből a következőket: A rendőrség a nyomozás során a bankrablás részleteit így állapította meg. Tíz órakor a bank helyiségébe állított a három haramia. Két szolga volt a helyiségben, ezek elébe állott revolverrel a két rabló. A harmadik a pénztárhoz rohant és midőn a pénztáros utját állta, a pénztárost lelőtte, ki pár óra múlva sebeibe belehalt. Hogy mennyi pénzt raboltak el, azt eddig nem sikerült megállapítani. A rablók menekülés közben belöttek egy kávéházba és egy Rakovics nevű rendőrt leütöttek. A rablók közül Kiss Salamon nevűt sikerült elfogni. Megállapították, hogy a másik kettő Orlov Pétér és Berkov Ábrahám. Mindhárman odesszai illetőségűek, Pestről mentek le Fiuméba. A két megszökött rablót nyomozzák.

Szünőben a svédországi sztrájk.

Stockholm, augusztus 11. Stockholmban a sztrájk szünőben van. A rend kezd helyre állni. Az üzem a gyárakban kezdetét vette.

A török-görög konfliktus.

Konstantinápoly, augusztus 11. Az ifjú török bizottság kedvezőtlenül fogadta a görög válaszigjegyzéket. Azt semmi tekintetben nem találta elfogadhatónak és kielégítőnek. — A hangulat megnyilvánulása után itélve valószínű, hogy legközelebb megüzenik Görögországnak az ultimátumot.

Ugyancsak idevonatkozólag más oldalról azt jelentik, hogy több török miniszter kijelentette, hogy az athéni válasz teljesen akceptabilis. Annak megszerkesztését szerencséseknek tartják. Diplomáciai körökben a dolgok állásához azt a magyarázatot fűzik, hogy a béke ezek után rövidesen helyre áll. Az athéni köv tet nem hívják vissza, amit politikai körökben a helyzet javulásának jeleként tekintenek.

Letartóztatott szerb kémek.

Arad, augusztus 11. A városerő letartóztatott két szerb katonát, akik az erődökről és a terepviszonyokról fényképfelvételeket eszközöltek. A letartóztatottokról azt hiszik, hogy szerb kémek.

Közigazdaság.

Budapesti gabonatözsde.

(Déli zárlat.)

Budapest, augusztus 11.

Buzakinálat és vételkedv mérsékelt. Tartott irányzat mellett 15,000 métermázsa került forgalomba 5—10 fillérel olcsóbb áron. — Egyéb gabonanemek közül zab bányadt, a többi nyugodt. Idő: esős.

Buza októberre	13:53—54
Buza áprilisra	13:73—74
Rozs októberre	9:78—79
Zab októberre	7:47—48
Tengeri júliusra	7:54—55
Tengeri augusztusra	0:00—00
Tengeri májusra	6:96—97
Repece augusztusra	13:80—90

Idegenek Debreczenben

— augusztus 10. —

Az Arany Bika szállodában: Dr. Pápay Kálmán és fia ügyvéd H.-Böszörmény. — Böhm Henrik fakereskedő Lipppa. — Czeglédy Domokos főszolgabíró Cettő. — Dr. Szabó és neje ügyvéd Belényes. — Dr. Komlóssy Arthur ügyvéd Budapest. — Venzel Henrik keresk. utazó Offenheim. — Dr. Török és dr. Lugos törv. aljegyzők Budapest. — Dr. Molnár B. Albert ügyvéd Temesvár. — Thoman I. és neje kereskedő Berlin. — Bogcha Pál hadb. száz. Kassa. — Gyopán Béla hivatalnok Budapest. — Freund Mór utazó Wien. — Drostle Ferenc utazó Wien. — Meyri Rudolf utazó Zürich. — Krausz József utazó Wien. — Héderváry L. utazó Budapest. — Reiehart Emil utazó Budapest. — Brauner I. Wien. — Dr. Füredy Elemér ügyvéd Szatmár. — Drács Pál ügyvéd Nagykároly. — Haisler és Engel tart. hadn. Ungvár. — Szondy Géza utazó Budapest. — Dr. Papp Gyula hadnagy Nagyvárád. — Gosser Chaistian utazó Wien.

A Royal szállodában: Dr. Ábrahám Dezső képviselő Budapest. — Beszterics Dezsőné és leánya Poroszló. — Balogh Ferenc utazó Furta. — Stodola József L.-Sz.-Miklós. — Grósz Adolf utazó Kisujszállítás. — Dr. Fried János ügyvéd Nagyvárád. — Balogh Mihály kárbeeslő Budapest. — Schvarecz Armin gyáros Budapest. — Keiner Sándor utazó Budapest. — Fuchs Ignác utazó Budapest. — Dobsa Zsigmond birtokos Szatmár. — Molnár József utazó Budapest. — Ujhelyi Antal birtokos Ujhely. — Báró Bánffy Dezső Kolozsvár. — Báró Perényi Szigmond Nagyszőlős. — Dr. Szegedy Gyula ügyvéd Máramarossziget. — Lator Sándor birtokos Máramarossziget. — Fábrián Ferenc birtokos Salánk. — Bornemisza József birtokos Tiszabeese. — Hagara Viktor képviselő Nagyszőlős. — Kubinyi István hivatalnok Nagykároly. — Surányai Tihámér r. kapitány Hódmezővásárhely. — Gyöngyösi Viktor jegyző Gurahone. — Herlmer Géza utazó Szigetvár. — Helbling Ferenc állomásfőnök Szabadka. — Dungyverszky Lázár földbirtokos Ujverbász. — Furst I. Jakab bankár Ujvidék.

A Központi szállodában: Juhász Katica jegyzőné Déva. — Telbisz Lajos jogász Denta. — Mösmer Gyula utazó Budapest. — Tonka Lajos mozdonyvezető Arad. — Vadász Ernő kereskedő Budapest. — Szamosy István magántisztviselő Szeged. — Pick Lajos és neje kereskedő Budapest. — Fröchlil Lajos földbirtokos Ipoly-szakály. — Himmler Lajos magánzó Ipolyság. — Faragó Gyula biztosító felügyelő Léva. — Klamarik Vince kereskedő Csata. — Ambrozovits Gergely kereskedő Zimony. — Havelka János kereskedő G.-Hidvég. — Buczbaum Ignás vendéglős Lipse. — Partelmusz Géza gyárvezető Esztergom. — Naglies András iparos Trencsén. — Goldberger Géza nagykereskedő Budapest. — Horváth Gedeon kereskedő Csongrád. — Markstein R. utazó Bécs-ujhely. — Minory Rezső vállalkozó Liptó-szentmárton. — Lindenfeld Salamon kereskedő Körömbánya. — Kukan Endre iparos Korpona. — Glezinger A. és fia gőzfűrés gyáros Besztercebánya. — Trebicovits Milán utazó Belgrád. — Brankovics Gyula fürdőgondnok Herkulesf. — Uzorics Lázár kereskedő Orsova. — Gabriel Lajos magánzó Stubnya fürdő. — Kovács Árpád szakács Kolozsvár. — Murinesek Aladár magánzó Érsekújvár. — Thurzó Mihály magánzó Zsolna.

Az „Angol királynő” szállodában: Papp Sándor hadnagy Budapest. — Józsa Gyula hadnagy Budapest. — Rázsó, Puskás és Szabó hadnagyok Budapest. Kovács Alajos hadnagy Budapest. — Tibai N. hadnagy Budapest. — Katona N. hadnagy. — Gazi Ella színésznő Budapest. — Kovács Géza joghalltató Kecskemét.

A „DEBRECZEN”
szerkesztősége és kiadóhivatala
Degenfeld-ter 2. sz.

AZ „URANUS” mai műsora.

Az Uranus mai új műsora. Annai szépet és folytonos újdonságot egyik debreceni szórakoztató hely sem képes nyújtani, mint éppen az „Uranus” színház.

Itt folyton újabbnál újabb műsorok kerülnek bemutatásra, ugyanolyanra, hogy az egyiket jóformán még nem is látták elegenden és 2 nap múlva már újból új műsor van. Azért tehát aki csak teheti, nézze meg e folyton érkező újdonságokat; sokkal többet tanul és sokkal többet használ magának e képekből, mintha rosszabb vagy haszontalanabb dolgokra költi el azt a csekély belépő díjat, mint amibe az Uranus kellemesen szórakoztató és tanulságos, ismeretterjesztő előadásai kerülnek.

A mai új műsor is egy, a maga nemében páratlan, kellemesen szórakoztató, elite műsor. Lássuk pl.:

1. **Orosz—perzsa határ.** Természeti fölvetél.)
2. **Jóslás.** (Dráma.)
3. **Az esernyő miatt.** (Bohózat.)
4. **A virág rendelgetése** (Életkép.)
5. **Hegymászás.** (Sportkép.)
6. **Idomított patkányok.** (Természeti fölvetél.)
7. **Kényszerített esküvő.** (Kitűnő bohózat.)

Műsorváltozás fenntartva.

Helyárok mint rendszeren. Kedvezményes árujegyek érvényesek.

Előadások kezdete este pontosan 8 órakor, folytonos bemenettel.

14 villamos szellőztető.

Önmaga ellen vét, ki e pompás elite műsорт meg nem nézi.

Másodszor! Előkészületben: 2 napig! Másodszor!

NAPOLEON.

A végzet embere.

Bleriot átkelése repülőgépjével a La Manche csatornán.

Az utólérhető len Veesei, híres hasbeszélő vendégszereplése pompás műsorával.

REGÉNY CSARNOK.

A nagy rejtély.

— Folytatás. —

— Várni akar? — kérdöm.

— Egy napot sem! — felelt. — A külföldi irodába megyek utlevelemért, még más érdek is visz oda; ajánló leveleket adhatnak nekem, tanácsolhatnak, segíthetnek. A ma esti vonattal indulok Calaisba.

— Kegyed indul? — mondtam. — Azt hiszi-e, elereszttem nélkülem? Szerezzen nekem is utlevelet, ha a magáérol gondoskodik. Ma este hét órakor házában leszek.

Anyósom ellenkezni akart és az utazás veszélyeiről beszélt. Az első szavakra félbeszakítottam.

— Anyám még mindig nem tudja, mily makacs vagyok? Tán várni fogják a külföldi irodában. Miért fecsérlí itt el a drága órákat?

Oly szelidséggel engedett, mely rendszeren nem volt jellemének sajátja.

— Tudni fogja-e valaha az én szegény Eustaceom, mily feleséget kapott!

Ez volt minden, amit még mondott. Megesókölt és kocsiján távozott.

Az utazás sajtáságosan elmosódott emlémben.

Ha utazásom egyes részleteire vissza akarok emlékezni, azon közelebb eső és érdekesebb események, melyek Angolhonba való visszatértemkor igénybe vettek, közém s spanyolhoni kalandjaim közé tolakodnak s azokat oly sötét háttérbe látszanak szoritani, hogy végre oly hatást tesznek reám, mintha évekkal ezelőtt történt kalandok lennének. Eszemne jutnak, bár igen zavaros képekben, oly késedelmek és ijesztő jelenetek, melyek nemesak türelmünket, de bátorságunkat is próbára tették. Emlékszem, hogy hála az ajánlóleveleknek, a követségnek egyik titkárában és egy királyi küldöttben oly barátokat találtunk, kik egy veszélyes perében segítségünkre siettek és megvédtek. Magam előtt látom még azon utazásunk alatt egymásután igénybe vett számtalan férfit, ki mindannyi feltűnt ronda öltözete és tiszta fehérneműje, nők iránti kiváló ritka udvariassága és a lovak iránt való még kiválóbb kegyetlensége által.

(Folyt. köv.)

Nyári idényre

olcsó árakon ajánl

Angol Jefirt, francia Batiztot, fehér és színes ruhavásznat

mosó és gyapju Dalaint bordu- **fehérneműeket,** kartonokat férfi és női keztükét és harsnyákat, Siffon vászon és asztalneműket nyári takarót és paplanokat.

— Napernyők minden árban. —

SZÉPE LAJOS

női divatüzlete DEBRECEN, Kossuth-utca 6. sz.

Donogán és Somossy
Debreczen.
Kistemplom-bazár.

Mosó kelme újdonságok!!
Zefir, Batist, Ottomán-
vászon, Kreton, Voile
de laine
óriási raktára!!

MEGLEPŐ SZÁRTEG-SÓDALA
TÖBBSZÖRÖS GYÜGYEREDMÉNYEKA

APTAMÁSI
LITHIUM-GYÜGYVIZ

*zél gyomor, vese, hólyag és
belhántalmaknál vala-
mint asthma, bronchiale,
köszvény és húgysavas
diathesis eseteiben.*

Debreczenben kapható:
KONTSEK GÉZA
fűszer- és csemege kereskedésben
DEBRECZEN, Kossuth utca.

Villamos világitást

lakások, üzletek és egyéb helyisé-
gek részére, malmok, gyá ak, kas-
télyok saját üzemi berendezéseket,
dynamo-motor szellőztető, telefon,
szobacsengő berendezéseket hely-
ben és vidéken a legnagyobb szak-
értelemmel szavatosság mellett

Fazekas Imre
készít DEBRECZEN, Piac-u. 77.
Telefon 567. Eredeti Dr. Just Wolf-
ram lámpa gyári raktára. Leg-
olcsóbb bevásárlási forrás.

Villamos világitást,

telefonok, villamos csengők
berendezését, javítását, évi
jókárban tartását, úgy hely-
ben, mint vidéken legjobb
anyaggal, legolcsóbban esz-
közöl

Földvári I.

Debreceni első elektrotechnikai gyár és
villamos-szerelési vállalat. — Csillárok,
ivlámpák, villamos motorok, szellőz-
tők, dinamok állandó nagy választékban.
Raktáron tartom a legjobb gyártmányu
Wolfram és Osmium égőket.

A kezemet adom rá,
hogy Ön igen nagy üzle-
tet fog csinálni, ha fel-
használja a
„DEBRECZEN“
bármely hirdetési rovatát. Lapun-
kat nap-nap után TÖBB EZER
EMBER OLVASSA, az ügyes rek-
lamnak tehát biztos sikere van.

Hirdetések szövegezését kívá-
natra díjtalanul elvállalja a ki-
adóhivatal, csak kérje a
412. sz. telefont.

Alapítva 1887-ben.

Juhász István
épület és műlakatos
Kazinczy-utca 2. sz.

Elvállal minden e szakmába vágó
munkálatokat, u. m. épület, sirke-
ritések, vasszerkezeti munkálatokat
stb. a legjutányosabb árban. —
Gyors és pontos kiszolgálás.

CSÁSZÁRFÜRDŐ.
BUDAPESTEN.

Nyári és téli gyógyhely, a magyar irgal-
mas-rend tulajdona. Elsőrangú kénes hévízű
gyógyfürdő; modern berendezésű gőzfürdő,
kényelmes iszap-, medence- és kádfürdők,
melyek kiváló gyógyhatással használatnak
az összes reumatikus- és idegenbántalmaknál.
Uszodák, hőlég-, szénszavas- és villamviz-
fürdők. Ivó- és belélegzési kura. Prospektust
ingyen és bérmentve küld
az IGAZGATÓSÁG.

Legrégibb épületüvegezési és képkerekezési vállalata

Blattner Gyula
Főter 69., Megyeházzal szemben.
Telefon 468. sz. Alapított 1801.

Építkezések beálltával ajánlja magát új és ó épületek, kirakatok
beüvegezésére, melyekhez állandóan nagy raktárt tartok minden-
nemű üvegtáblákból.

Gyors és pontos kiszolgálás,
jutányos árak. Költségvetések
kivánatra díjtalanul. Állandó
nagy raktár mindennemű kész
ablakokban, ugyszintén képkerekekben, stb.

Dus hajzat!
Nincs többé fejbőrviszketegség!
Sem korpaképződés!
a Dr. DRALLE-féle

NYIRFA-HAJVIZ
állandó használatánál.
A legnemesebb és legtermészetesebb hajápoló szer!
Hatása meglepő!

Valódi csak a „Dr. DRALLE“ névvel elátott.

St.-Louis 1904. GRAND-PRIX.
Milano 1906.

Kapható illatszer-, droguéria- és borbélyüzletekben, valamint gyógyszerárakban.
Nagybani lerakat Ausztria és Magyarország részére: **HOFFMANN M. és TÁRSA, Tetschen a. E.**

APRÓ HIRDETÉSEK.

10 szóig 40 fillér, azontul minden szó 4 fillér, a legkisebb hirdetés 40 fillér.

Levélbéli tudakozódásokra pontosan válaszolunk, kérjük azonban a szükséges postabélyegget. Apróhirdetéseket postautalvánnyal is lehet föladni, a szelvényen a szöveg könnyen elfér. Apróhirdetéseket a kiadóhivatal felvesz d. e. 8-1-ig és d. u. 2-8-ig gróf Dégenfeld-tér 2. sz. I. emelet, a folyosón az első ajtó.

Minden ok

amellett szól, hogy vegye igénybe a „Debreczen” apróhirdetéseit, mert

- Ha állást keres — ott talál.
- Ha lakást keres — ott talál.
- Ha alkalmazást keres — ott talál.
- Ha társat keres — ott talál.
- Ha oktatást keres — ott talál.
- Ha butort keres — ott talál.
- Ha hangszer keres — ott talál.

Szóval bármire is szüksége van, ott megtalálhatja, ha pedig eladni akar valamit, ott eladhatja.

Levelezés.

Levele van a kiadóban és a hivatalos órák alatt átvehetik: „D. I.”, „Palikám”, „Göröngyös utak”, „Jövő”, jeligére.

Föltétlen tisztességes és művelt urileány előkelő földbirtokos ismeretséget keresi. Teljes című leveleket „Aphrodite” jeligével a kiadóhivatal továbbít.

Előkelő családi körülményelnél fogva kényes helyzetű, modern leány, teljesen korrekt fiatalember ismeretséget keresi. Teljes névvel aláírt leveleket „Csak négy szem közt” jeligére a kiadóba kérek.

Borotvált arcú fiatalember kéri attól a bájos vöröshajú menyecs-kétől, akit most esőtörtökön a kisvasut nagyerdei állomásánál díszkréten e lap apróhirdetéseire figyelmeztetett, hogy az ismeretség lehetséges-e. Levelet „Csupaszszerű Apolló” jeligére a redakcióba kérek!

Melyik nemes szívi hölgy adna meleg otthont egy ifjú véré és hálás szívi önkéntesnek, szeptember 17-ig. Levelet „Csak párosan szép az élet” jeligére a kiadóba!

Középkorú, jóléltű, háziasszony, művelt hölgygel, kinek vagyona is van, házasságra lépne keresztyén, 26 éves üzletember. Névvel ellátott komoly leveleket „Nyárutó” jeligével a kiadóhivatal továbbít.

Ajánlat.

Pörkölt kávé különlegességek villany üzemi kávé pörkölte a kirakatban, Félégyházi Jánosnál Piac- és Miklós-utca sarok.

Rugós, négykerékű, együléses kocsis, jó állapotban, egy lóra megvételük. Ajánlatok „Kocsi” jeligére Hosszupályiba.

Használjon „ODOL” szájvizet, minden gyógyszerárban kapható.

KOVALD PÉTER ÉS FIA

Megbízói kényelmét szem előtt tartva elhatározta, hogy minden tekintélyes vidéki városban képviselőket létesít és ezáltal módot nyújt a nagyérdemű közönségnek arra, hogy cégét — a csomagolás és postaköltségek mellőzésével — közvetlenül felkereshesse **SCHWARTZ R. Debreczen Dégenfeld-tér 8. szám** vette át a képviselőket és a gyár rendes áraiban vállalja az uri-, női- és gyermeköltönyök, diszítő és butorszővetek, függönyök, kézimunkák, szőnyegek, csipke és végárúk, szőrmék stb. megvásárlását és festését. **Ugyszintén ágytollak tisztítását és fehérneműek mosását is.** A nagyérdemű közönséget biztosítva kifogástalan munkájáról és mindenkor méltányos áraitól, szíves jóindulatába és figyelmébe ajánlja a képviselőket és számos megbízást kér a

Kovald Péter és Fia cég.

cs. és kir. szabadalm. kelme és szőrmefestő, vegytisztító és gőzmosó-gyár BUDAPEST, VII., Szövetség-utca 37.

Uraktól levett ócska ruhákat igen tisztességes árban vesz Rósenberg Béni Debreczen Bádogos-u. 1. 15

A csépléshez szükséges gépszijak I. rendű minőségben Sesztina Lajosnál kaphatók.

Mosókelme újdonságok óriási raktára Donogán és Somossynál.

Pali-pali-palikám, kapható Csáthy Ferencnél zongorára I kor. 80 fill.

Szépe Lajos uri-divat üzletében Kossuth-utca 6. napernyők minden árban.

Blatner Gyulánál főtér, megyeházzal szemben, képek keretezése a leggyorsabban készülnek.

Borsos-féle hajszesz kapható Mihalovits Jenő gyógyszerárban.

Kereslet.

Társ vagy társnő kerestetik egy vegyeseti és technikai vállalathoz, 1000 korona tőkével, havi 150 korona haszon és a tőke biztosított. Ajánlatokat „D. I.” jeligére a kiadóhivatal továbbít.

Árva leány, feltétlenül tisztességes, azonnali alkalmazást és igazi otthont nyerhet — mint mindenek — keresztyén uri családnál. Cím a kiadóban.

Ügyes elárusító kerestetik egy Degenfeld-téri hentesástorba, azonnali felvétellel. Cím a kiadóban.

Előkelő helybéli üzletbe pénztárnok kisasszony felvétetik szeptember 1-ére. Jó irással bírók és könyvelésben jártas előnyben részesül. Cím a kiadóban.

Négy középiskolát végzett fiú tanulónak felvétetik, Csáthy Ferenc könyvkereskedésébe.

Jókarban levő használt kerékpárt keresek készpénzért. Cím a kiadóban.

Eladás.

Hatvan-utca 61. számú ház eladó. Értekezhetni ugyanott.

Egy jókarban levő zongora eladó. Cím a kiadóban.

Egy kávémérés kifőzdével együtt más vállalat miatt eladó. Cím: Bádogos-u. 2.

Ermellői hegyi bor, nagymennyiségben eladó. Csapó-u. 27.

Bihar-Dioszeg közel a vasúthoz, 6 hold bőtermő szőlő teljes beindozással, pince és egyéb melléképítményekkel eladó, bővebb felvilágosítás lapunk kiadóhivatalában.

Boros hordók minden nagyságban báró Györfly Miklósnál kaphatók Nap-u. 14.

MOSÓ ÁRUK

női ruhákra, budai kékfestő voálok cosmanosi savannak, judisch faulard, batiszt, atlasz szatin 120 cm. széles sima színes francia batisztok, himzett és azsur batisztok, angol zefírek és szerb vásznak

legolcsóbb szabott árban kész női ruhák és bluzok himzett batisztban.

Szabó Lajos Fiai

divat- vászon- és szőnyeg-raktára Debreczen, Rózsa-u. 1.

Alapított 1842. évben.

— Akar Ön eredményesen hirdetni? —

— Kérje a 412. számú telefont!

A cséplés kezdetén

ajánlok: gépolajzokat, tömitéseket, I. rendű gépsziját.

buzaminőség mérő és egyéb mérlegeket, általában minden gépészeti cikket

Sesztina Lajos

vaskereskedése DEBRECEN Piac-utca 23. szám alatt.

BORSOS-féle

HAJSZESZ a legjobb hajnövesztő és hajápoló szer. **Hatása bámulatoz.** Megszünteti a hajhullást, a hajvégek megtöredezését. **NÖTTETI A HAJÁT** és nem változtatja annak színét. — Kapható:

Mihalovits Jenő

gyógyszertárában DEBRECZEN.